

Kun hiekkalaatikko ei houkuta

Teksti **Jaana Pohjola** Kuva **Shutterstock**

Kissan sisäsiisteysongelmien selvittäminen vaatii usein salapoliisityötä.

Syitä siihen, miksi kissa tekee tarpeensa muualle kuin hiekkalaatikkoon, voi olla hankala paikallistaa. Aina selkeää syytä ei edes ole olemassa, ja lähes poikkeuksetta joudutaan kokeilemaan erilaisia ratkaisuja, ennen kuin kissan käytös palautuu ennalleen.

Kissan aistit ovat erittäin herkkä, joten pienikin muutos ympäristössä voi vaikuttaa kissan hiekkalaatikkokäyttäytymiseen. Esimerkiksi ongelmia voi esiintyä, jos tuttu kissanhiekka vaihdetaan uuteen. Usein myös hiekkalaatikon paikan vaihtaminen aiheuttaa häiriöitä. Lisäksi stressitekijät, kuten uuden kissan tai muun lemmikin tulo perheeseen, voivat aiheuttaa muutoksia kissan käyttäytymisessä.

Heti kun ongelmat alkavat, puhelu eläinlääkärille on paikallaan. Kannattaa myös kirjata paperille, mitkä asiat kissan elämässä ovat muuttuneet ja tai saattaneet aiheuttaa stressiä.

Sisäsiisteysongelmat ovat lähes aina oireita muista ongelmista. Stressaantuneen kissan elinolosuhteet olisi aina korjattava.

Useita syitä

Sisäsiisteysongelmien taustalla voi olla lukuisia erilaisia syitä.

Levoton tai turhautunut kissa, jolta estetään ulkoilu, voi niin sanotusti protestoida tekemällä tarpeitaan sopimattomiin paikkoihin. Protestointi on kuitenkin tässä tilanteessa harhaanjohtava termi, eikä kissaa pidä milloinkaan rangaista. Turhautunut kissa kärsii kovasta stressistä, jota rankaiseminen pahentaa. Lisäksi rangaistukset huonontavat omistajan ja kissan välistä suhdetta, mikä johtaa yleensä yhä suurempiin ongelmiin myös muilla yhteiselämän osa-alueilla.

Stressiä aiheuttaa myös se, jos kissoja on

tilaan nähden liikaa tai elinympäristö on muilta osin epäsopiva.

Monelle tuttu merkkailu ei puolestaan ole varsinainen sisäsiisteyskysymys, vaan kissojen tapa kommunikoida keskenään. Kissa merkkaa yleensä pystypinnoille, kun taas sisäsiisteysongelmista kärsivä kissa tekee tarpeensa suoraan lattialle.

Merkkailu on eläimille luontaista käyttäytymistä, ja paras ratkaisu siihen on kissan kastointi tai sterilointi jo ennen kuin merkkailu alkaa. Leikkaaminen vähentää merkkailua jopa yhdeksällä kymmenestä kissasta.

Sisäsiisteysongelmat ovat lähes aina oireita muista ongelmista.

Myös sairaudet saattavat aiheuttaa sisäsiisteysongelmia. Jos kissa kärsii esimerkiksi virtsatessa kipua aiheuttavasta sairaudesta, se oppii liittämään kivun hiekkalaatikkoon ja välttämään hiekkalaatikkoo. Vaikka kivun alkuperäinen syy hoidetaan lääkärin avulla pois, pelko hiekkalaatikkoo kohtaan voi säilyä. Kissa on yksinkertaisesti liian peuloissaan käyttäköseen laatikkoo.

Kissa on saattanut myös esimerkiksi kohdata koiran tai muun epämieluisan asian ollessaan laatikossa. Tällaista kokeneet kissat tulevat yleensä vauhdilla pois laatikosta ja tekevät tarpeensa laatikon viereen.

Kokeile näitä keinoja

Jos kissa on oppinut pelkäämään hiekkalaatikkoo, apuna voi käyttää vastaehdollistamista. Kissa pitäisi opettaa liittämään pelot tavan laatikkoon positiivisia asioita.

Koirien kanssa ruokapalkka harjoittelussa toimii, mutta kissojen hiekkalaatikkoharjoittelussa sitä ei ole apua. Kissat haluavat nimittäin hoitaa asiansa rauhassa. Täytyy siis yrittää miemä, millä keinoin laatikosta saisi jälleen kissan silmissä luotettavan paikan.

Laatikko on tärkeä pitää puhtaana. Pesuun voi käyttää hajutonta pesuainetta tai ruokasoodaa ja kuumaa vettä.

Suuri, katoton laatikko oikein sijoitettuna on yleensä suosituin. Sijoituspaikka pitäisi valita niin, että laatikkoon on helppo kulkea eikä laatikko ole murkkaan ahdistettu. Laatikkoa ei myöskään tule laittaa kissan ruokailupaikan läheisyyteen.

Jos taloudessa on useita kissoja, jokaiselle pitäisi olla oma laatikko ja lisäksi yksi ylimääräinen laatikko.

Hiekkaa ei kannata laittaa liikaa. Sopiva määrä on noin viiden sentin kerros. Useimmat kissat pitävät paikkauntuvasta hiekasta, johon ei ole lisäyksiä tuoksua.

Jos kissa tekee toistuvasti tarpeensa kiellettyyn paikkaan, siinä laatikko sinne. Pimeitä, houkuttelevia murkkuja voi valaista tai alkaa käyttää ruokintapaikkoina. Kuramatto, folio tai muu vastaava materiaali saattaa myös vähentää kissan merkkailuhaluja.

Puhdista matot vähintään kahden viikon kerran kloorivalkoainella. ☺

Tiesitkö?

Noin kymmenellä prosentilla kissoista on sisäsiisteysongelmia jossain elämänvaiheessa. Ongelman ratkaisemisen ensimmäinen vaihe on sulkea eläinlääkärin avulla pois kaikki lääketieteelliset syyt, kuten sairaudet ja kivut. Omistajan on hyvin vaikea huomata kissan kipua, joten eläinlääkärissä tulee käydä aina jos kissa alkaa käyttäytyä poikkeavasti.



Tarkista vielä kerran

- Onko hiekkalaatikko oikeassa paikassa?
- Onko laatikko siisti ja puhdas?
- Onko laatikoita jokaiselle kissalle? Ylimääräinen laatikko voi olla hyvä ratkaisu.
- Onko laatikko sopivan kokoinen?
- Onko kulku sinne helppoa?
- Onko hiekkaa liikaa? Yleensä viiden sentin kerros on sopiva.